

2011. évi CLXVIII. törvény

a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről

Az Országgyűlés a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti események miatti kockázatok hatásának enyhítésében való kockázatközösség kialakítása, a mezőgazdasági termelők öngondoskodáson alapuló felelősségének megerősítése, az állami segítség hatékonyabbá tétele, és az érintettek arányos felelősségvállalásának, valamint a mező- és erdőgazdaságot sújtó időjárás és más természeti eredetű elháríthatatlan külső ok (vis maior) miatti káresemények hatásai egységes kezelésének elősegítése érdekében a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § E törvény szabályozza a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti események miatti kockázatok – a káreseményekben érintettek kölcsönös és arányos felelősségvállalásával történő – kezelésének egységes rendjét.

2. § E törvény és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletek alkalmazásában:

1. *aszály*: az a természeti esemény, amelynek során a kockázatviselés helyén az adott növény vegetációs időszakán belül harminc egymást követő napon belül a lehullott csapadék összes mennyisége a tíz millimétert nem éri el;

2. *aszálykárr*: a kockázatviselés helyén termesztett növényekben az aszály miatt bekövetkezett olyan káresemény, amely a növénykultúra legalább 30%-os mértékű hozamcsökkenését okozza;

3. *belvíz*: a medrükben maradt folyók, patakok, valamint a felszíni vizek elvezetésére szolgáló mesterséges, nyílt csatornák magas vízállásából eredő átszivárgások, buzgárok, talajvízszint-emelkedés, valamint a lefolyástalan vagy nem kellően kiépített vízelvezető művekkel rendelkező területek csapadékvízeiből származó felszíni vízborítás;

4. *belvízkár*: a kockázatviselés helyén termesztett növényekben a belvíz miatt bekövetkezett olyan káresemény, amely a növénykultúra legalább 30%-os mértékű hozamcsökkenését okozza;

5. *biztosító*: az a szervezet, amely a hatályos magyar jogi szabályozás, illetve valamely hatályos tagállami szabályozás szerint biztosítási és azzal közvetlenül összefüggő tevékenységre jogosult;

6. *egységes kérelem*: a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszer részét képező uniós jogi aktusban meghatározottak szerinti közvetlen támogatás kifizetése iránti kérelem;

7. *elemi káresemény*: a jégesőkár, aszálykárr, belvízkár, viharkár, tavaszi fagykárr, téli fagykárr, felhőszakadáskár;

8. *fagy*: a kockázatviselés helyén, a talajszinttől számított két méter magasságban mért mínusz 2 °C vagy annál alacsonyabb hőmérséklet;

9. *felhőszakadás*: azon időjárás jelenség, amelynek során a kockázatviselés helyén lehullott csapadék húsz perc alatt mért átlagos intenzitása elérte vagy meghaladta a 0,75 mm/perc értéket, vagy a lehullott csapadék mennyisége huszonnégy óra alatt elérte vagy meghaladta a negyvenöt mm-t;

10. *felhőszakadáskár*: a kockázatviselés helyén termesztett növényekben a felhőszakadás miatt bekövetkezett olyan káresemény, amely a növénykultúra legalább 30%-os mértékű hozamcsökkenését okozza;

11. *használatban lévő termőföld*: a mezőgazdasági termelő által az egységes kérelemben bejelentett, hasznosítási kódok szerint szántóföldi kultúrák termelésére, valamint ültetvény művelésére szolgáló mezőgazdasági terület;

12. *hozamcsökkenés*: a referenciahozam és a tárgyévi hozam különbsége;

13. *hozamérték-csökkenés*: a referenciahozam-érték és a tárgyévi hozamérték különbsége;

14. *jégeső*: szilárd halmazállapotú, jégzemcsékből és azok képződményeiből álló csapadék;

15. *jégesőkár*: a kockázatviselés helyén termesztett növényekben a jégeső miatt bekövetkezett olyan káresemény, amely a növénykultúra legalább 30%-os mértékű hozamcsökkenését okozza;

16. *kárenyhítő juttatás*: a 7. § szerinti mezőgazdasági kockázatkezelési pénzeszköz terhére a kockázatközösségben tag mezőgazdasági termelő számára történő kifizetés;

17. *kockázatviselés helye*: az egységes kérelemben foglaltakkal megegyezően megjelölt olyan terület, amelyre vonatkozóan a mezőgazdasági termelő kárenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettsége fennáll;

18. *mezőgazdasági árvíz*: a folyók vagy vízfolyások védművekkel határolt területéről nem emberi beavatkozás miatt kilépő víz;

19. *mezőgazdasági árvízkárr*: a kockázatviselés helyén termesztett növényekben az árvíz miatt bekövetkezett olyan káresemény, amely a növénykultúra legalább 30%-os mértékű hozamcsökkenését okozza;

20. *mezőgazdasági biztosítás*: a lábon álló növényi kultúrára üzleti alapon kötött vagyonszükséglet;

21. *mezőgazdasági káresemény*: az elemi káresemény, valamint az árvízkárr;

22. *mezőgazdasági őstermelő*: a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. § 18–19. pontja szerinti magánszemély;

23. *mezőgazdasági termelő*: az egységes kérelmet benyújtó, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által nyilvántartott ügyfél;

24. *mezőgazdasági termés termeltetése*: a mezőgazdasági termés termelőjével kötött olyan megállapodás, amely keretében a mezőgazdasági termés termelője a mezőgazdasági termés megtermelését segítő szolgáltatást vesz igénybe, és az így megtermelt mezőgazdasági terményt a szolgáltatás nyújtója saját felhasználás vagy továbbértékesítés céljára átveszi;

25. *mikro-, kis- és középvállalkozás*: a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló, 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendelet I. melléklete szerinti mikro-, kis- és középvállalkozás, ideértve a mezőgazdasági őstermelőt is;

26. *referenciahozam*: a referencia-időszak hozamaiból a legmagasabb és a legalacsonyabb érték elhagyásával képzett átlag;

27. *referenciahozam-érték*: a referenciahozamból számított átlagtermés, az agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által vezetett minisztérium internetes honlapján közzétett közleményben meghatározott áron számított, üzemi szintű értéke;

28. *referencia-időszak*: tárgyévet megelőző öt éves időszak;

29. *szántóföldi zöltség*: a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. melléklet második rész II. áruosztály 7. árucsoportjába tartozó termékek, továbbá a görög- és a sárgadinnye;

30. *tavaszi fagykárr*: a téli nyugalmi periódus végét követően jelentkező fagy miatt, a kockázatviselés helyén termesztett növényekben bekövetkezett olyan káresemény, amelynek során a termőrügyek, virágok vagy terméskezdemények elhalnak, és ennek következtében a növénykultúra legalább 30%-os mértékű hozamcsökkenést szenved;

31. *tárgyévi hozamérték*: a használatban lévő termőföldről a tárgyévben betakarított termékeknek a miniszter által vezetett minisztérium internetes honlapján közzétett közleményben meghatározott áron számított értéke;

32. *téli fagykár*: a kockázatviselés helyén, nyugalmi periódusban, az őszi kalászos gabona-, a repce- és az őszi takarmánykeverék kultúráinak a fagy miatt bekövetkezett kipusztulását, valamint az ültetvényekben a termőrészek vagy növényegyedek fagy miatt bekövetkezett elhalásából adódóan legalább 30%-os hozamcsökkenést eredményező káresemény;

33. *üzemi szint*: a tárgyévi egységes kérelemben feltüntetett összes mezőgazdasági hasznosítású terület;

34. *vihar*: a legalább húsz m/sec. szélesebbesség;

35. *viharkár*: a kockázatviselés helyén termesztett növényekben a vihar miatt bekövetkezett olyan káresemény, amely a növénykultúra legalább 30%-os mértékű hozamcsökkenését okozza.

3. § (1) A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti események által okozott károk miatti kockázatokat az e törvényben foglaltak szerint meg kell osztani:

- a) a mezőgazdasági termelő,
 - b) a termény felvásárlására a betakarítást megelőzően szerződött felvásárló,
 - c) a mezőgazdasági termelővel kötött mezőgazdasági biztosítás esetén – annak keretei között – a biztosító,
 - d) a mezőgazdasági földterület bérbé-, illetve haszonbérbeadója, valamint
 - e) az állam
- között.

(2) A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti okok miatti és az e törvény szerinti kockázatközösség keretein belül meg nem térült, valamint az (1) bekezdés b)–e) pontja szerint nem fedezett kockázatokat – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a mezőgazdasági termelő viseli.

4. § Uniós jogi aktus alapján nyújtott támogatás igénybevételevel összefüggésben az elháríthatatlan külső ok (*vis maior*) igazolására az uniós jogi aktusban, valamint az annak végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltakat kell alkalmazni.

II. FEJEZET

A MEZŐGAZDASÁGI IDŐJÁRÁSI KOCKÁZATOKAT KEZELŐ RENDSZER

1. A mezőgazdasági időjárási kockázatokat kezelő rendszer és annak pénzügyi alapjai

5. § Az állam az e törvényben foglaltaknak megfelelően mezőgazdasági időjárási kockázatokat kezelő rendszert működtet.

6. § (1) A mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelők, amennyiben

a) szántóföldi kultúrák termesztésére szolgáló területként – a b) pontban foglalt eset kivételével – összesen legalább 10 hektár,

b) szántóföldi zöldség termesztésére szolgáló területként összesen legalább 5 hektár,

c) ültetvényművelésre szolgáló ültetvényterületként összesen legalább 1 hektár,

d) együttesen legalább 10 hektár, a)–c) pontban foglaltak szerinti hasznosítású, vagy

e) együttesen legalább 5 hektár, b) és c) pontban foglaltak szerinti hasznosítású terület megjelölésével nyújtanak be egységes kérelmet, a mezőgazdasági káresemények miatti károk kezelése céljából e törvény alapján a tárgyévben kockázatközösséget alkotnak.

(2) Az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelő a tárgyévre vonatkozó egységes kérelemben tett nyilatkozatával hároméves időtartamra önkéntesen kötelezettséget vállalhat az (1) bekezdésben foglaltak

szerinti kockázatközösségekben való részvételre. Ebben az esetben a mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelő e törvény szerinti kockázatközösségi tagságát a tárgyévet megelőző év november 1. napjától fennállónak kell tekinteni.

(3) A (2) bekezdés szerint vállalt kötelezettség esetén, ha a kockázatközösségekben tag mezőgazdasági termelő az egységes kérelem benyújtását követően meghal, vagy jogutód nélkül megszűnik, akkor a kockázatközösségi tagsága a tárgyév végével megszűnik.

(4) A kockázatközösségekben tag mezőgazdasági termelő az e törvényben foglaltaknak megfelelően

a) a tárgyévben köteles kárenyhítési hozzájárulást fizetni és

b) kárenyhítő juttatás igénybevételeire jogosultságot szerezhetsen.

7. § (1) A mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelők kockázatközössége keretén belül a kárenyhítő juttatás kifizetésére az alábbi pénzforrások használhatóak fel:

a) kockázatközösségekben tag mezőgazdasági termelő által megfizetett összes kárenyhítési hozzájárulás tárgyév december 31-ei pénzállománya,

b) az állam által a központi költségvetésből nyújtott támogatás,

c) az a)–b) pontban foglaltak szerinti összeg mindenkor maradványa,

d) a Kormány egyedi döntése alapján a központi költségvetésből nyújtott, a b) pont hatálya alá nem tartozó többlettámogatás, [az a)–d) pontban foglaltak együtt: mezőgazdasági kockázatkezelési pénzeszköz].

(2) A mezőgazdasági kockázatkezelési pénzeszközből – törvény eltérő rendelkezése hiányában – kizárólag kárenyhítő juttatás céljára teljesíthető kifizetés.

(3) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti pénzforrás a miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezet fejezeti kezelésű előirányzatának bevételeit képezi.

(4) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás összege 2013-tól kezdődően nem lehet kevesebb, mint a tárgyévet megelőző évben az összes kockázatközösségekben tag mezőgazdasági termelő összes egységes kérelmében a használatában levő termőföldterület és hasznosítási mód figyelembevételével megállapított összes kárenyhítési hozzájárulás összege.

(5) A (4) bekezdés szerinti költségvetési támogatás összegét az agrárkár-enyhítési szerv által a tárgyév július 15-ig a miniszter részére átadott és a (4) bekezdésben foglaltakat tartalmazó adatok alapján kell megállapítani.

(6) Az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti tárgyévi pénzforrás legfeljebb 4%-a a miniszter által meghatározottak szerint az időjárási kockázatkezelési rendszer működtetésével és fejlesztésével kapcsolatos végrehajtási költségek fedezetére használható fel.

(7) Az (1) bekezdés a), b) és c) pontja szerinti összegekből képződött tárgyévi maradvány nem vonható el, nem csoportosítható át, nem csökkenthető és nem zárolható, arra a mindenkor költségvetési törvény által előírt tartalék- és maradványképzési kötelezettség nem vonatkozik. Az összeg tárgyévben kárenyhítő juttatásra fel nem használt részét a következő évre kötelezően át kell vinni.

8. § A mezőgazdasági termelőt sújtó időjárási kockázatokra kötött mezőgazdasági biztosítás díjának támogatására a következő pénzforrások használhatóak fel:

a) az állam által évenként a központi költségvetésből nyújtott támogatás,

b) az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból az Európai Unió kötelezően alkalmazandó jogi aktusában foglaltakkal összhangban nyújtott támogatás.

9. § (1) Az állam rendkívüli időjárási körülmények esetén az e törvény szerinti kockázatközösségekben nem tag mezőgazdasági termelők részére a mezőgazdasági terményekben keletkezett károk enyhítése érdekében – uniós jogi aktusban foglaltakkal összhangban – a központi költségvetésből biztosított pénzforrásból az e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározottak szerint támogatást nyújthat.

(2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, az e törvény szerint kockázatközösségben nem tag mezőgazdasági termelő az (1) bekezdés szerinti támogatás alapjául szolgáló káresemény bekövetkezését követő évtől kezdődően három évre a kockázatközösség tagjává válik, amennyiben a káreseményt követő évben egységes kérelmet nyújt be.

10. § (1) A kárenyhítési hozzájárulás mértéke évenként a mikro-, kis- és közép vállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelő használatában levő, és

a) ültetvényt művelésre szolgáló termőföld után hektáronként 3000 forint,

b) szántóföldi zöldség termesztésére szolgáló termőföld után hektáronként 3000 forint,

c) a b) pont hatálya alá nem tartozó egyéb szántóföldi kultúrák termesztésére szolgáló termőföld után hektáronként 1000 forint.

(2) A kárenyhítési hozzájárulást a kockázatközösségben tag mezőgazdasági termelő az egységes kérelmében bejelentett összes terület alapján, az (1) bekezdés szerint köteles megfizetni.

(3) A kárenyhítési hozzájárulást a tárgyév szeptember 15-ig kell megfizetni azzal, hogy határidőben történő befizetésnek kizárólag az agrárkár-enyhítési szerv e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározott számláján tárgyév szeptember 15-ig jóváírt összeg tekinthető.

(4) A kárenyhítési hozzájárulás összegét kizárólag átutalási megbízással, a befizető azonosítására alkalmas módon, a regisztrációs szám, valamint az adószám vagy adóazonosító jel megadásával kell befizetni az agrárkár-enyhítési szerv e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározott számlájára.

(5) A meg nem fizetett kárenyhítési hozzájárulás adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A kárenyhítési hozzájárulás megfizetésének elmulasztása esetén a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: eljárási tv.) 59–62. §-ában foglaltakat kell alkalmazni.

2. A kárenyhítő juttatás igénybevételének jogosultsági feltételei

11. § (1) Az e törvény szerinti kockázatközösségben tag mezőgazdasági termelő az e törvényben foglalt feltételek teljesítése esetén – a (2)–(5) bekezdésben és a 12. § (5)–(6) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel – kárenyhítő juttatásra jogosult, amennyiben:

a) a termőföld a mezőgazdasági káresemény bekövetkezésekor és a kárenyhítő juttatás iránti kérelem benyújtásakor is a használatában volt,

b) a használatában levő termőföldön bekövetkezett mezőgazdasági káreseményt – az e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározottak szerint – az agrárkár-megállapító szervhez a mezőgazdasági káresemény bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül bejelentette,

c) a hozamérték-csökkenést – az e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározottak szerint – az agrárkár-megállapító szerv által e törvényben foglaltak szerint kiadott hatósági bizonyítvánnyal igazolja,

d) a kárenyhítő juttatás megállapítása iránti kérelmét a tárgyév november 30-áig az agrárkár-megállapító szervhez benyújtotta, és

e) a kárenyhítési hozzájárulást a 10. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak alapján határidőben és maradéktalanul megfizette.

(2) A mezőgazdasági termelő a neki tárgyévben járó kárenyhítő juttatásra abban az esetben jogosult, ha annak kifizetendő összege legalább tízezer forint.

(3) Belvízkár után kárenyhítő juttatás a törvény hatálybalépésétől kezdődően öt egymást követő éven belül legfeljebb három alkalommal vehető igénybe.

(4) A kárenyhítő juttatásra való jogosultság megállapításakor a termőre fordult és a mezőgazdasági káresemény bekövetkezésekor még termő ültetvényterület vehető figyelembe.

(5) Jogszály eltérő rendelkezése hiányában az e törvény szerinti kockázatközösségben tag mezőgazdasági termelő a neki járó kárenyhítő juttatás felére jogosult, amennyiben az egységes kérelmében, valamint a kárenyhítő juttatás iránti kérelmének benyújtása során bejelentett adatok alapján számított üzemi szintű referenciahozam-értékének legalább felére kiterjedően nem köt a mezőgazdasági káresemények közül az adott növényi kultúrára jellemző káreseményre kiterjedő hatályú mezőgazdasági biztosítást.

12. § (1) Az e törvény szerinti kockázatközösségben tag mezőgazdasági termelő legfeljebb a hozamérték-csökkenésnek a Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. december 15-i 1857/2006/EK bizottsági rendelet 11. cikk (2) bekezdésében meghatározott 80%-os mértéke szerinti kárenyhítő juttatásra jogosult.

(2) A kárenyhítő juttatás (1) bekezdés szerinti összegének megállapítása során a termelő hozamérték-csökkenését a mezőgazdasági biztosítási szerződés alapján kifizetett kártérítés összegével és a mezőgazdasági káresemény bekövetkeztéből adódóan fel nem merült költségek értékével mérsékelni kell.

(3) Amennyiben a mezőgazdasági kockázatkezelési pénzeszköz tárgyévire vonatkozóan rendelkezésre álló összege a 11. § (2) és (5) bekezdésére is figyelemmel nem fedezi a tárgyévire vonatkozóan megállapított összes kárenyhítő juttatás összegét, úgy a kárenyhítő juttatás mértékét az adott évben valamennyi kárenyhítő juttatás igénybevételére jogosult termelőnél arányosan csökkenteni kell.

(4) A tárgyévi kárenyhítő juttatás összegének meghatározásánál a tárgyévet megelőző év november 1-től a tárgyév október 31-ig bekövetkezett, és e törvény alapján igazolt jégesőkárt, aszálykárt, belvízkárt, viharkárt, tavaszi fagykárt, felhőszakadáskárt, valamint téli fagykárt kell figyelembe venni.

(5) A mezőgazdasági árvízkar utáni kárenyhítő juttatás kifizetése

a) a tárgyévhez kapcsolódóan esedékes, amennyiben az esemény bejelentését tárgyév január 1. és október 31. között,

b) a tárgyévet követő évhez kapcsolódóan esedékes, amennyiben az esemény bejelentését tárgyév november 1. és a tárgyévet követő év október 31. között

c) nem lehetséges, amennyiben az esemény bejelentését a tárgyévet követő év október 31-e után

hagyja jóvá a Bizottság, és a mezőgazdasági árvízhelyzetről a miniszter a Bizottsági jóváhagyást megelőzően közleményt ad ki.

(6) Aszálykar után abban az esetben fizethető ki kárenyhítő juttatás, ha az aszályhelyzetről a miniszter legkésőbb a tárgyév október 31-ig közleményt ad ki.

13. § (1) Az agrárkar-megállapító szerv, valamint az agrárkar-enyhítési szerv eljárására – ideértve a kárenyhítési hozzájárulás meg nem fizetésével kapcsolatos eljárást is – az e törvényben foglalt eltérésekkel az eljárási tv. I., III., IV., VI. és VII. fejezetében, valamint a 77–78. §-ában foglalt, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Az agrárkar-megállapító szerv, valamint az agrárkar-enyhítési szerv (1) bekezdésben foglaltak szerinti eljárásában hiánypótlásra, önkéntes hiánypótlásra, iratpótlásra, illetve az eljárás ügyfél kérelmére történő felfüggesztésére nincs lehetőség.

14. § (1) Az agrárkar-megállapító szerv a mezőgazdasági termelő kérelmére hatósági bizonyítványt állít ki:

a) a mezőgazdasági káresemény megtörténtéről és annak határidőben történő bejelentéséről,

b) arról, hogy a hozamcsökkenést a mezőgazdasági káresemény okozta,

c) a kár helyéről, mértékéről, valamint

d) a hozamérték-csökkenés mértékéről.

(2) Az agrárkár-megállapító szerv az (1) bekezdés szerinti hatósági bizonyítványt a termelő kérésére a hozamérték-csökkenés mértékének feltüntetése nélkül is kiállítja.

(3) Az agrárkár-megállapító szerv az (1) bekezdés *a)–d)* pontja szerinti tényeket az általa lefolytatott helyszíni ellenőrzés és a biztosítótól a 17. § (2) bekezdése alapján kapott adatok figyelembevételével állapítja meg.

(4) Az ország egész területét vagy annak meghatározott részét érintő egyes mezőgazdasági káreseményeket kiváltó időjárási jelenségekről az országos meteorológiai szerv internetes honlapján tájékoztatót tesz közzé, amely adatokat – ellenkező bizonyításáig – a törvény hatálya alá tartozó eljárásokban kötelezően alkalmazni kell.

(5) Az (1) bekezdés *c)* pontja alkalmazásában a kár helyét a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (a továbbiakban: MePAR) kötelező alkalmazásával kell meghatározni.

(6) Az agrárkár-megállapító szerv a hozamérték-csökkenés mértékét – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – az e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben foglaltaknak megfelelően állapítja meg.

(7) Az agrárkár-megállapító szerv az (1) bekezdés szerint kiállított hatósági bizonyítványt a kárenyhítő juttatás iránti kérelemmel együtt a tárgyévét követő év január 15-éig beérkezőleg küldi meg a mezőgazdasági igazgatási szervhez, amely továbbítja azokat az agrárkár-enyhítési szervhez.

(8) Az agrárkár-enyhítési eljárás során kiállított valamennyi hatósági bizonyítvány tárgyi illetékmentes.

15. § (1) Az agrárkár-enyhítési szerv a kockázatközösségben tag mezőgazdasági termelő kérelmére indult eljárásban a kárenyhítő juttatásra való jogosultságról, valamint a kárenyhítő juttatás összegéről

- a)* a mezőgazdasági termelő által tett nyilatkozatok,
- b)* a kárenyhítési hozzájárulás teljesítése,
- c)* az agrárkár-megállapító szerv által kiállított hatósági bizonyítvány,
- d)* a biztosító által adott nyilatkozatok, valamint
- e)* a rendelkezésre álló pénzforrás

alapján dönt.

(2) Amennyiben a kárenyhítő juttatás összege a 12. § (3) bekezdése szerinti arányos csökkentés alkalmazásával kerül megállapításra, úgy a kizárólag ezen indokkal csökkentett mértékben megállapított kárenyhítő juttatásról szóló döntés ellen fellebbezésnek helye nincs.

(3) A kárenyhítő juttatás összesített összegére az agrárkár-enyhítési szerv évenként egyszer, az e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározott határidőn belül kifizetési tervben (a továbbiakban: kifizetési terv) tesz javaslatot a miniszternek.

(4) A kifizetési tervet a miniszter hagyja jóvá azzal, hogy

- a)* a jogorvoslati eljárások esetleges forrásigényét, továbbá
- b)* az áthúzódó kifizetéseket

a következő évi forrásból kell biztosítani.

(5) Az agrárkár-enyhítési szerv az e törvény szerinti kockázatközösségben tag mezőgazdasági termelő részére járó kárenyhítő juttatásról – a (4) bekezdésben foglaltak szerint jóváhagyott kifizetési terv alapján – a tárgyévét követő év március 31-éig dönt és intézkedik a kárenyhítő juttatás kifizetéséről.

3. Időjárási kockázatokra kötött mezőgazdasági biztosítás díjának támogatása

16. § (1) A mezőgazdasági termelő uniós jogi aktusban foglaltak szerint az időjárási kockázatokra kötött, és e törvényben, valamint az e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben foglaltaknak megfelelő mezőgazdasági biztosítási szerződés díjához támogatást vehet igénybe.

(2) A miniszter a biztosító kérelmére – az uniós jogi aktusban foglalt előírások teljesítésének vizsgálatát követően – előzetesen jóváhagyja a biztosító által alkalmazott mezőgazdasági biztosításra vonatkozó, (1) bekezdés szerinti szerződés általános szerződési feltételeinek megfelelőségét. A jóváhagyás csak abban az esetben tagadható meg, ha a mezőgazdasági biztosítási szerződés ellentétes az e törvényben, valamint az e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározottakkal.

(3) A (2) bekezdésben foglalt előzetes jóváhagyás hiánya esetén a mezőgazdasági biztosítási szerződésnek e törvényben, valamint az e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározottakkal való összhangját az agrárkár-enyhítési szerv a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatási kérelemmel egyidejűleg vizsgálja.

(4) A mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás kifizetése iránti kérelmet el kell utasítani, ha a mezőgazdasági biztosítási szerződés ellentétes az e törvényben, valamint az e törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározottakkal.

(5) A mezőgazdasági biztosítás díjtámogatása igénybevételének alapjául szolgáló szerződésben:

- a) a kockázatviselés helyét a MePAR kötelező alkalmazásával is meg kell határozni, és
- b) a mezőgazdasági termelő regisztrációs számát is fel kell tüntetni.

4. A mezőgazdasági időjárás kockázatok kezelése során keletkezett adatok szolgáltatása, kezelése, nyilvánossága

17. § (1) A biztosító köteles a mezőgazdasági biztosítási szerződés alapján díjtámogatás iránti kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelő használatában lévő területre kötött mezőgazdasági biztosítási szerződés adatai közül

a) a biztosított mezőgazdasági termelő azonosítására (név, székhely vagy lakcím, eljárási tv. szerinti regisztrációs szám),

b) a biztosított növénykultúra megnevezésére,

c) a kockázatviselés helyére, valamint

d) a biztosítási díj mértékére

vonatkozó adatokat az a) és b) pont szerinti adatok esetében június 8-áig, a c) és d) pont szerinti adatok esetében július 15-éig átadni az agrárkár-enyhítési szerv részére.

(2) A biztosító köteles:

a) a mezőgazdasági biztosítási szerződés alapján díjtámogatás iránti kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelő által kötött mezőgazdasági biztosítási szerződés adatai alapján a mezőgazdasági termelő azonosítására szolgáló adatokról (név, székhely vagy lakcím, eljárási tv. szerinti regisztrációs szám),

b) a kockázatviselés helye szerinti bontásban a biztosítónak bejelentett mezőgazdasági káreseményről, valamint

c) a mezőgazdasági termelő részére a mezőgazdasági biztosítási szerződés alapján kifizetendő kártérítés összegéről a kár lezárását követően harminc napon belül, de legkésőbb a tárgyév november 20-ig

tájékoztatni az agrárkár-enyhítési szervet és a mezőgazdasági igazgatási szervet, amely ezen információkat továbbítja az agrárkár-megállapító szervhez.

(3) A biztosító köteles a mezőgazdasági biztosítás díjtámogatása iránti kérelmet benyújtó mezőgazdasági termelők által kötött mezőgazdasági biztosítási szerződések alapján kockázatviselés helyenkénti bontásban:

a) a károsodott kultúra nevééről,

b) a károsodott kultúra üzemi szintű területéről,

c) a biztosítási érték hektáronkénti mértékéről,

d) a kárt vagy károkat okozó kárnemekről,

e) a kár forintosított értékéről, valamint

f) a káresemény helyéről

évente egy alkalommal a miniszter által vezetett minisztérium irányítása alatt álló és gazdasági elemzésekkel foglalkozó intézményt tájékoztatni.

(4) A (3) bekezdés szerinti, a biztosító által átadott adatokat a miniszter által vezetett minisztérium irányítása alatt álló, gazdasági elemzésekkel foglalkozó intézmény csak statisztikai, gazdaságelemzési és rendszerfejlesztési célból kezelheti.

18. § (1) Az agrárkár-enyhítési szerv a kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettség teljesítésével, a kárenyhítő juttatás megállapításával, valamint a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás nyújtásával, ellenőrzésével összefüggő feladatai ellátásához mezőgazdasági kockázatkezelési adatbázist működtet.

(2) A mezőgazdasági kockázatkezelési adatbázis mezőgazdasági termelőnként tartalmazza:

a) a mezőgazdasági termelő azonosítására szolgáló (név, székhely vagy lakcím, eljárási tv. szerinti regisztrációs szám),

b) a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével kapcsolatos,

c) a kárenyhítő juttatásra vonatkozó,

d) a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás megállapításáról rendelkező határozatban szereplő, valamint

e) a (3) bekezdésben foglaltak szerinti adatokat.

(3) A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelem benyújtásával egyidejűleg kárenyhítő juttatásra, illetve mezőgazdasági biztosítási díjtámogatásra jogosító termények szerinti bontásban nyilatkoznia kell a tárgyévet megelőző évben használatában lévő összes termőterület nagyságáról, valamint e termőterületen megtermelt összes termény mennyiségéről.

(4) A mezőgazdasági kockázatkezelési adatbázisból egyedi azonosításra alkalmas adat az eljárási tv. 25. § (4) bekezdésében foglaltakon túl a külön törvényben meghatározott feltételek megléte esetén a titkosszolgálati eszközök alkalmazására, titkos információgyűjtésre és titkos adatszerzésre felhatalmazott szerv megkeresése alapján adható ki, feltéve, ha a folyamatban levő eljárásban a döntés meghozatalához ez szükséges, és e körülményről a megkereső bíróság vagy más hatóság nyilatkozik.

(5) Az agrárkár-enyhítési szerv ellenőrzési feladatai ellátása érdekében a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével összefüggő adatokat a fizetési kötelezettség megszűnését követő nyolc évig, kárenyhítő juttatás, mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás igénybevétele esetén pedig a (2) bekezdés szerinti adatokat az igénybevételt követő nyolc évig, vagy az igény érvényesítésével kapcsolatos eljárások befejeződéséig kezelheti.

(6) Az agrárkár-enyhítési szerv a tárgyév július 1-ig az érintett biztosítót tájékoztatja az egységes kérelemben mezőgazdasági biztosítási díjtámogatás igénybevételi igényt bejelentő ügyfelek

a) nevéről, eljárási tv. szerinti regisztrációs számáról,

b) az egységes kérelemben rögzített terület nagyságáról, és azok MePAR azonosítóiról,

c) a bejelentett kultúrákról.

19. § Közérdekből nyilvános adat a mezőgazdasági termelő:

a) családi és utóneve (elnevezése), lakcíme vagy székhelye;

b) a részére kifizetett kárenyhítő juttatás összege;

c) a részére kifizetett mezőgazdasági biztosítási díjtámogatás összege;

d) a jogosulatlanul igénybe vett kárenyhítő juttatás, valamint mezőgazdasági biztosítási díjtámogatás összege.

III. FEJEZET

*A MEZŐ-, ÉS ERDŐGAZDASÁGOT SÚJTÓ IDŐJÁRÁSI ÉS MÁS TERMÉSZETI
JELLEGŰ ELHÁRÍTHATATLAN
KÜLSŐ OK (VIS MAIOR) MIATTI KÁRESEMÉNYEK KEZELÉSE*

20. § E fejezet rendelkezéseit – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a szerződő felek közötti megállapodáson alapuló teljesítéssel összefüggésben kell alkalmazni.

21. § (1) Semmis az olyan szerződéses kikötés, amely szerint a maga termelte mezőgazdasági termény szolgáltatására e törvény szerinti elháríthatatlan külső ok (vis maior) miatt egészben vagy részben nem képes termelő a hiányzó mezőgazdasági terményt teljesítés céljára pótolni, mástól beszerezni, helyette más szolgáltatást vagy biztosítékot nyújtani köteles. E kikötés semmissége a szerződés egyéb rendelkezéseinek érvényességét akkor sem érinti, ha a felek e nélkül nem szerződtek volna.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell a mezőgazdasági termény harmadik személy javára történő termeltetése esetén is.

22. § Ha a haszonbérelő e törvény szerinti elháríthatatlan külső ok (vis maior) miatt legalább 30%-os mértékű hozamcsökkenést szenved, és ezt az agrárkár-megállapító szerv igazolja, akkor őt a termőföldről szóló törvényben foglaltak alapján haszonbér-mérséklés illeti meg.

23. § (1) A mező- és erdőgazdaságot sújtó időjárási és más természeti jellegű elháríthatatlan külső oknak (vis maior) minősül:

a) a mezőgazdasági káresemény,

b) a természeti csapás,

c) a homokverés,

d) erdőgazdaság esetében:

da) a hó-, jég- és széltörés,

db) zúzmara,

dc) villámlás és más természeti esemény miatt keletkezett tűz, ideértve az öngyulladást is.

(2) A mező- és erdőgazdaságot sújtó időjárási és más természeti jellegű elháríthatatlan külső ok (vis maior) miatti káreseményt, valamint annak mértékét, és az emiatt bekövetkezett hozamérték-csökkenést kérelemre az agrárkár-megállapító szerv igazolja.

(3) A szerződő felek eltérő megállapodása hiányában az elháríthatatlan külső ok (vis maior) miatt bekövetkezett kár mértékét e törvény hozamérték-csökkenésre vonatkozó szabályai szerint azzal az eltéréssel kell megállapítani, hogy a közösségi pénzforrásból, illetve a központi költségvetésből nyújtott, föld használatához kötött támogatást bevételként kell figyelembe venni.

(4) A szerződő felek eltérő megállapodása hiányában a hozamérték-csökkenés mértékét azon termékeknél, ahol a hozamérték-csökkenés mértékének számítását jogszabály nem állapítja meg, kalkulált áron kell számítani, amelynek alapja

a) a tárgyévi tényleges értékesítési átlagár,

b) az a) pontban foglaltak hiányában a tárgyévi szerződéses felvásárlási ár,

c) az a) és b) pontban foglaltak hiányában az összehasonlító ár,

amelyek összegéről – a Magyar Agrárkamara és a mezőgazdasági termelők érdekképviselőjét ellátó szervek véleményének figyelembevételével – a területileg illetékes agrárkár-megállapító szerv ad tájékoztatást.

(5) A szerződő felek eltérő megállapodása hiányában erdő esetében a kárt szenvedett terület hozamcsökkenése megegyezik

a) árvíz, belvíz, tűzkár esetében az erdőértékbecsléssel meghatározott erdőállomány értékével,

b) hó-, jég- és széltörés esetén az erdőértékbecsléssel meghatározott erdőállomány értéke növelve a kárfelszámolás költségeivel, csökkentve a károsodott, kényszerkitermelt faállomány értékesítéséből származó árbevétellel.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

24. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az agrárkár-megállapító szervet, az agrárkár-enyhítési szervet, valamint a mezőgazdasági igazgatási szervet rendeletben jelölje ki.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy:

- a) a hozamérték-csökkenés kiszámításának módját,
 - b) a mezőgazdasági káresemények körét, azok bejelentésének, igazolásának módját,
 - c) a kárenyhítő juttatás iránti kérelem benyújtásának részletes feltételeit,
 - d) a kárenyhítő juttatás megállapításának részletes feltételeit,
 - e) a központi költségvetésből kárenyhítés céljára nyújtott többletforrás igénybevételéhez szükséges feltételeket és a feltételek teljesítése igazolásának módját,
 - f) az egyes káreseményekre kötött mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás igénybevételének részletes feltételeit, a káresemények körét, és az igazolás módját,
 - g) az e törvény szerinti kockázatközösségben nem tag mezőgazdasági termelő részére nyújtandó kárenyhítési támogatás igénybevételének részletes szabályait,
 - h) a mezőgazdasági termelőket ért természeti katasztrófa által okozott károk enyhítésére nyújtott támogatás igénybevételének részletes szabályait,
 - i) természeti esemény miatt egyes mezőgazdasági terményekben keletkezett károk enyhítése érdekében igénybe vehető támogatás igénybevételének részletes szabályait,
 - j) a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésének részletes szabályait,
 - k) a kárenyhítő juttatások kifizetési terve elkészítésének határidejét,
- rendeletben állapítsa meg.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy rendeletben kijelölje azt a gazdasági elemzésekkel foglalkozó intézményt, amely felé a biztosító e törvény szerint fennálló adatszolgáltatási kötelezettségét köteles teljesíteni.

25. § Ez a törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.

26. § (1) A nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről és a kárenyhítési hozzájárulásról szóló 2008. évi CI. törvény (a továbbiakban: Krt.) alapján képzett előirányzat 2011. december 31-ei pénzmaradványa a mezőgazdasági kockázatkezelési pénzeszköz bevételeit képezi.

(2) A Krt. alapján járó, de még ki nem fizetett kárenyhítő juttatást a mezőgazdasági kockázatkezelési pénzeszköz terhére kell teljesíteni.

(3) A Krt. alapján nyilatkozattal létrejött tagsági jogviszony e törvény hatálybalépésével egyidejűleg megszűnik.

27. § Ez a törvény a Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. december 15-i 1857/2006/EK bizottsági rendelet 11. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg, és a kárenyhítő juttatás feltételei megfelelnek e bizottsági rendelet 11. cikke szerinti kedvezőtlen éghajlati jelenségek folytán járó támogatás igénybevétele valamennyi feltételének, továbbá ez a törvény

a) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendelet 70. cikke,

b) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági

termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 73/2009/EK tanácsi rendelet III. címében előírt egységes támogatási rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2009. október 29-i 1120/2009/EK bizottsági rendelet,

c) 2006/C 319/01 az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások, 2007–2013

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

28–31. §

<